

De gezamenlijke natuur- en milieuorganisaties - Greenpeace, LandschappenNL, Milieudefensie, de Natuur en Milieufederaties, Natuur en Milieu, SoortenNL, Vogelbescherming Nederland, het Wereld Natuur Fonds en Natuurmonumenten - gaan graag in op uw verzoek om te reageren op de Regeling spoedaanpak stikstof bouw en infrastructuur.

Wij begrijpen de urgentie die gevoeld wordt om snel tot een oplossing te komen voor een aantal belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen. Tegelijkertijd zijn we kritisch. We delen de bevinding van de Raad van State over de Spoedwet Aanpak Stikstof - en nu in de hieruit voortvloeiende ministeriële regeling - dat inzicht in de werking en de verwachte effecten van de in het voorstel opgenomen maatregelen mist. Het ontbreken van maatregelen die nodig zijn voor het bereiken van de instandhoudingsdoelen is allereerst problematisch vanuit natuurbeschermingsperspectief. Bovendien is het een groot juridisch risico, omdat daarmee deze regeling ook in strijd lijkt met artikel 6, lid 3, van de Habitatrichtlijn.

De Raad van State oordeelt: *“nu er in veel gebieden sprake is van overbelasting, inzichtelijk dient te worden gemaakt welke maatregelen ... worden genomen die nodig zijn voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied en welke maatregelen ...daadwerkelijk als aanvullend zullen kunnen worden beschouwd. Daarnaast moet concreet worden gemaakt dat de te treffen maatregelen verder gaan dan voor het behalen en behouden van de instandhoudingsdoelstellingen nodig is en dat juist die verdergaande maatregelen ruimte vrij maken voor nieuwe ontwikkelingen die significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen hebben.”*

In het huidige voorstel is er ook geen sprake van een pakket aan maatregelen waarmee de instandhoudingsdoelen worden behaald en behouden. Voor een lange termijn aanpak verwijst de regering steeds naar de Adviescommissie Remkes en stelt dat de aanpak in voorbereiding is.

**Daarmee is er nu dus geen sprake van een pakket maatregelen zoals vereist in de Habitatrichtlijn en geen mogelijkheid om onderscheid te maken tussen een maatregel die genomen moet worden om de instandhoudingsdoelen te halen en maatregelen die genomen worden om ontwikkelingsruimte te scheppen.** Wij vragen u dit onderscheid te maken, en de regeling onder voorbehoud te stellen van een binnen afzienbare termijn te formuleren pakket aan maatregelen waarmee de instandhoudingsdoelen worden behaald en behouden.

Stikstofreductie is voorwaardelijk voor natuurherstel. **Een onderbouwing van de aanname dat 30% voorgenomen reductie voldoende is voor herstel ontbreekt, evenals een onderbouwing van de aanname dat de voorgenomen reductie werkelijk gerealiseerd gaat worden. Monitoring en wetenschappelijke validatie van de maatregelen zijn randvoorwaardelijk.** Het kabinet toont hierin geen concrete voornemens. We vragen u deze onderbouwing toe te voegen en tevens monitoring en wetenschappelijke validatie randvoorwaardelijk te maken.

In de Toelichting wordt verwezen naar de uitvoering van een toekomstige passende beoordeling/wetenschappelijke beoordeling van het stikstofregistratiesysteem. Wanneer zal deze beoordeling plaatsvinden? En op welke wijze wordt de mogelijkheid geboden om hierop een reactie te geven?

Tenslotte doen we specifieke vragen en aanbevelingen voor wijziging van de ministeriële regeling:

- Art. I onder A: Wat is een woondeal?
- Art. 2.2. onder a: Voorstel tot wijziging:

*ter realisatie van maximaal 75.000 woningen, inclusief noodzakelijke en direct met het woningbouwproject samenhangende nutsvoorzieningen, waterhuishoudkundige maatregelen*

*en infrastructuur, voor zover er sprake is van een project als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de wet; en*

- Art. 2.2. onder b: De hier genoemde tracébesluiten zijn niet noodzakelijk of urgent en zouden daarom niet moeten worden opgenomen als onderdeel van een regeling spoedaanpak. Wat is hiertoe de onderbouwing?
- Art. 2.4 lid 4: Binnen welke termijn moet de afschrijving hebben plaatsgevonden?
- Art. 2.7, lid 2: Hoe wordt de afweging van het belang van een tracébesluit tegen het belang van woningbouw gemaakt? En hoe hangt dit samen met de stelling dat genoemde tracébesluiten niet noodzakelijk of urgent zijn?